

Bekendtgørelse om tilskud til vådområder og lavbundsprojekter

I medfør af § 2, stk. 1, 2, 3 og 4, § 3, § 4, § 5, § 13, og § 19, stk. 1 og 2, i lov nr. 407 af 25. april 2023 om administration af den fælles landbrugspolitik m.v. og § 8, i lov om drift af landbrugsjorder, jf. lovbekendtgørelse nr. 1041 af 10. juli 2023, fastsættes efter bemyndigelse:

Kapitel 1

Anvendelsesområde m.v.

§ 1. Bekendtgørelsen finder anvendelse for tilskud til forundersøgelser af og etablering af projekter med følgende arealomlægningsindsatser:

- 1) Vand- og klimaprojekter.
- 2) Kvælstofvådområde- og lavbundsprojekter.

Stk. 2. EU-finansierede vand- og klimaprojekter omfatter følgende indsatser:

- 1) VKP-kvælstofvådområdeprojekter til fjernelse af kvælstof.
- 2) VKP-lavbundsprojekter til reduktion af drivhusgasudledning, til fjernelse af kvælstof og til forbedring af natur.
- 3) VKP-fosforvådområdeprojekter til fjernelse af fosfor.
- 4) VKP-projekter om restaurering af ådale til forbedring af fysiske forhold i vandløb, til fjernelse af kvælstof og til reduktion af drivhusgasudledning.

Stk. 3. Nationalt finansierede kvælstofvådområde- og lavbundsprojekter omfatter følgende indsatser:

- 1) KLA-lavbundsprojekter til reduktion af drivhusgasudledning.
- 2) KLA-kvælstofvådområdeprojekter til fjernelse af kvælstof.

Stk. 4. Der kan i nationalt finansierede kvælstofvådområde- og lavbundsprojekter efter stk. 3 indgå hensyn, der understøtter natur, miljø og klimatilpasning.

Stk. 5. Vand- og klimaprojekter og kvælstofvådområde- og lavbundsprojekter, jf. stk. 2 og 3, er ikke omfattet af rydningspligt efter lov om drift af landbrugsjorder.

Stk. 6. Tilskud til forundersøgelser finansieres med nationale midler og ydes i overensstemmelse med Europa-Kommissionens statsstøttegodkendelse af xx. xxx, SA.xxxxx i medfør af EU-retningslinjerne for statsstøtte i landbrugs- og skovbrugssektoren og i landdistrikter, jf. EU-Tidende 2022, nr. C 845, side 1.

Stk. 7. Tilskud til etablering af vand- og klimaprojekter, jf. § 1, stk. 2, finansieres med EU-midler via Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne og delvist af nationale midler.

Stk. 8. Tilskud til etablering af kvælstofvådområde- og lavbundsprojekter, jf. § 1, stk. 3, finansieres med nationale midler og ydes i overensstemmelse med Europa-Kommissionens statsstøttegodkendelse af xx. xxx, SA.xxxxx i medfør af EU-retningslinjerne for statsstøtte i landbrugs- og skovbrugssektoren og i landdistrikter, jf. EU-Tidende 2022, nr. C 845, side 1.

§ 2. I denne bekendtgørelse forstås ved:

- 1) F2-tilskud: Selvbetjeningsværktøj, som styrelsen anvender til sagsbehandling og udbetaling, jf. § 25.
- 2) KLA: Kvælstofvådområde- og lavbundsprojekter, jf. § 1, stk. 3.
- 3) Kriseramt virksomhed: En virksomhed, for hvilken mindst én af følgende omstændigheder indtræffer:
 - a) For virksomheder med begrænset ansvarⁱ, når over halvdelen af dets tegnede selskabskapitalⁱⁱⁱ er forsvundet som følge af akkumulerede tab. Dette er tilfældet, når der ved fratrækning af de akkumulerede tab fra reserverne (og alle andre poster, der almindeligvis betragtes som en del af virksomhedens egenkapital) fremkommer et negativt akkumuleret beløb på over halvdelen af den tegnede kapital.

- b) For virksomheder, hvori mindst nogle af selskabsdeltagerne hæfter ubegrænset for virksomhedens gældⁱⁱⁱ, når over halvdelen af selskabskapitalen, som er opført i virksomhedens regnskaber, er forsvundet som følge af akkumulerede tab.
 - c) Når virksomheden er under konkursbehandling eller opfylder kriterierne for konkursbehandling på begæring af dens kreditorer.
 - d) Når virksomheden ikke opfylder definitionen i bilag I til Kommissionens forordning (EU) nr. 2022/2472 af 14. december 2022^{iv} om små- og mellemstore virksomheder og i de seneste to år har haft og stadig har en gældsandel, dvs. et forhold mellem bogført gæld og egenkapital på over 7,5, og en EBITDA-rentedækningsgrad på under 1,0.
- 4) Projektområde: Område indtegnet i MARS.
 - 5) MARS (Multifunktionel Arealregistrering): Elektronisk system til ansøgning, som kan tilgås via styrelsens hjemmeside.
 - 6) Store virksomheder: Virksomheder, der ikke opfylder kriterierne i bilag I til Kommissionens forordning (EU) nr. 2022/2472 af 14. december 2022.
 - 7) Styrelsen: Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø.
 - 8) Tast selv: Selvbetjeningsværktøj, som styrelsen stiller til rådighed på styrelsens hjemmeside, og som også kan tilgås via MARS, jf. § 26.
 - 9) VKP: Vand- og klimaprojekter, jf. § 1, stk. 2.

§ 3. Der kan ydes tilskud til kommuners forundersøgelser til og etablering af vand- og klimaprojekter, jf. § 1, stk. 2, og kvælstofvådområde- og lavbundsprojekter, jf. § 1, stk. 3.

Stk. 2. Der kan ydes tilskud til Naturstyrelsens forundersøgelser til og etablering af VKP-kvælstofvådområdeprojekter, VKP-lavbundsprojekter og VKP-fosforvådområdeprojekter, jf. § 1, stk. 2, nr. 1-3.

Stk. 3. Der kan ydes tilskud til lodsejeres, nationalparkfondes, jf. lov om nationalparker, og fonde med almenyttige natur-, miljø- eller klimaformåls forundersøgelser til og etablering af kvælstofvådområde- og lavbundsprojekter, jf. § 1, stk. 3.

Stk. 4. Hvis forundersøgelser og etablering af kvælstofvådområde- og lavbundsprojekter, jf. § 1, stk. 3, indebærer støtte til store virksomheder, er tilsagn om tilskud betinget af, at der fremlægges en beskrivelse af, hvordan situationen ville have været uden støtte (det kontrafaktiske scenario), dvs. den alternative aktivitet eller det alternative projekt med tilhørende dokumentation, som kan bestå af fremlæggelse af budget- og investeringsplaner med og uden støtte eller anden tilsvarende dokumentation.

Stk. 5. I forundersøgelser og kvælstofvådområde- og lavbundsprojekter, jf. § 1, stk. 3, kan der ikke ydes støtte til ansøgere og lodsejere, der:

- 1) ikke har efterkommet et krav om tilbagebetaling af tilskud, som EU-Kommissionen ved en tidligere afgørelse har erklæret ulovlig og uforenelig med det indre marked,
- 2) har modtaget EU-støtte eller nationalt finansieret støtte til de samme støtteberettigede udgifter, der er ansøgt om tilskud til i henhold til denne bekendtgørelse,
- 3) er en kriseramt virksomhed, eller
- 4) har påbegyndt projektet forud for indsendelse af ansøgning.

Stk. 6. En ansøger eller lodsejer, der ikke overholder artikel 2, stk. 2, i Rådets forordning (EU) nr. 269/2014 af 17. marts 2014 om restriktive foranstaltninger over for tiltag, der underminerer eller truer Ukraines territoriale integritet, suverænitet og uafhængighed med senere ændringer^v, er udelukket fra at opnå tilsagn om tilskud.

Kapitel 2

Forundersøgelser

Ansøgning om forundersøgelse

§ 4. Ansøgning om tilsagn til tilskud til forundersøgelser kan indgives løbende. Ansøgningen sendes til styrelsen via MARS.

§ 5. Ansøgning om tilsagn til tilskud til forundersøgelse af et projekt skal indeholde:

- 1) Indtegning af projektområdet i MARS.
- 2) Udfyldt ansøgningsskema med oplysninger om ansøger, projektdata og lodsejerinformation.
- 3) Oplysning om, hvorvidt der til arealer i projektområdet er ansøgt om eller opnået tilskud efter andre tilskudsordninger.

Stk. 2. Hvis ansøger er privat lodsejer, skal ansøger i forbindelse med indsendelsen af ansøgningen erklære ikke at være omfattet af gruppen kriseramte virksomheder og virksomheder, der ikke har tilbagebetalt ulovlig statsstøtte, jf. § 3, stk. 5.

Stk. 3. Hvis ansøger er privat lodsejer og søger på vegne af flere lodsejere, skal ansøgningen vedlægges en fuldmagt fra de lodsejere, der deltager i projektet, samt en erklæring for hver enkelt lodsejer i henhold til stk. 2.

Kriterier for støtteberettigelse til forundersøgelser

§ 6. For at opnå tilsagn om tilskud til forundersøgelse efter § 8, stk. 1, skal det samlede projektområde være mindst 1 hektar og mindst ét af følgende kriterier skal være opfyldt:

- 1) Projektområdet er beliggende i et delopland med et særligt højt kvælstofindsatsbehov, jf. bilag 1 [henvisning til kortportalen].
- 2) Projektområdet placeres sådan, at minimum 50 pct. af projektområdet er beliggende på kulstofrige lavbundsjorder med minimum 6 pct. organisk kulstofindhold, jf. kort over tørveholdige jorder [henvisning til kortportalen].
- 3) Projektområdet er beliggende umiddelbart opstrøms en sø med et fosforindsatsbehov, jf. bilag 2, jf. [kort.lbst.dk/xxx "Målsatte søer med indsatsbehov"].
- 4) Projektområdet er beliggende ved et eller flere af de udvalgte vandområder, jf. bilag 3, jf. [kort.lbst.dk/xxx "Udvalgt vandområde til restaurering af ådale"].

Stk. 2. Styrelsen kan fravige kravet om minimumsstørrelse på 1 hektar i stk. 1 efter en konkret vurdering.

Stk. 3. Styrelsen kan fravige kriteriet i stk. 1, nr. 2, hvis ansøger kan sandsynliggøre, at tørvekortet ikke er retvisende, og at minimum 50 pct. af projektområdet forventeligt er beliggende på kulstofrige lavbundsjorder med minimum 6 pct. organisk kulstofindhold.

§ 7. For at opnå tilsagn om tilskud til forundersøgelse efter § 8, stk. 2, skal det samlede projektområde være mindst 1 hektar og mindst ét af følgende kriterier være opfyldt:

- 1) Projektområdet er beliggende i et delopland med kvælstofindsatsbehov, jf. bilag 1.
- 2) Projektområdet placeres sådan, at en del af projektområdet er beliggende på kulstofrige lavbundsjorder med minimum 6 pct. organisk kulstofindhold, jf. kort over tørveholdige jorder [henvisning til kortportalen].

Stk. 2. Styrelsen kan fravige kravet om minimumsstørrelse på 1 hektar i stk. 1 efter en konkret vurdering.

Stk. 3. Hvis projektområdet er beliggende i et delopland uden kvælstofindsatsbehov og ikke har overlap med tørvekortet, kan kriteriet i stk. 1, nr. 2, fraviges, hvis ansøger kan sandsynliggøre, at tørvekortet ikke er retvisende.

Prioritering af ansøgninger om forundersøgelser

§ 8. Tilsagn om tilskud til forundersøgelser meddeles efter først-til-mølle princippet til ansøgninger, der lever op til kriterierne i § 6.

Stk. 2. Hvis bevillingsmidlerne for det enkelte ansøgningsår ikke er opbrugt til projekter efter stk. 1, kan der meddeles tilsagn om tilskud til projekter, der lever op til kriterierne i § 7.

Stk. 3. Ansøgningerne efter stk. 2 prioriteres i følgende rækkefølge:

- 1) Projektområder, der er beliggende i områder med et kvælstofindsatsbehov, jf. bilag 1, og som har overlap med kort over kulstofrige lavbundsjorder, jf. kort over kulstofrige lavbundsjorder "Kulstof2022" [henvisning til kortportalen]. Projekter med størst overlap i ha med kort over kulstofrige lavbundsjorder prioriteres forud.
- 2) Projektområder, der har overlap med kort over kulstofrige lavbundsjorder, jf. kort over kulstofrige lavbundsjorder "Kulstof2022" [henvisning til kortportalen], og ikke er beliggende i områder med kvælstofindsatsbehov, jf. bilag 1. Projekter med størst overlap i ha med kort over kulstofrige lavbundsjorder prioriteres forud.
- 3) Projektområder, der er beliggende i områder med kvælstofindsatsbehov. Projekter med størst antal ha prioriteres forud.
- 4) Projektområder, der er beliggende i områder uden kvælstofindsatsbehov og ikke har overlap med kulstofkortet, men hvor det er sandsynliggjort, at der er kulstofrige lavbundsjorder.

Forundersøgelsens indhold

§ 9. En forundersøgelse skal indeholde:

- 1) en angivelse af projektgrænsen, der afspejler de fysiske forhold ved projektet, samt lodsejernes fremtidige udnyttelse af områderne og arrondering af arealer,
- 2) en teknisk forundersøgelse, jf. § 10, og
- 3) en ejendomsmæssig forundersøgelse, jf. § 11.

Stk. 2. I forundersøgelser af VKP-kvælstofvådområdeprojekter, jf. § 1, stk. 2, nr. 1, og KLA-

kvælstofvådområdeprojekter, jf. § 1, stk. 3, nr. 2, kan der undersøges for reduktion af drivhusgasudledning.

Stk. 3. I forundersøgelser af VKP-lavbundsprojekter, jf. § 1, stk. 2, nr. 2, og KLA-lavbundsprojekter, jf. § 1, stk. 3, nr. 1, kan der undersøges for fjernelse af kvælstof.

Teknisk forundersøgelse

§ 10. En teknisk forundersøgelse skal indeholde:

- 1) En projektbeskrivelse, herunder om projektet lever op til de kriterier, der er fastsat i §§ 6 og 7.
- 2) Oplysninger om projektets beliggenhed og afgrænsning.
- 3) Kort over eksisterende og fremtidige afvandingsforhold, oplande og projektområde.
- 4) Beskrivelse af projektområdets tilstand på ansøgningstidspunktet, herunder jordbundsforhold, hydrologi, afvandingsforhold, arealanvendelse, og oplandsafgrænsning.
- 5) Beskrivelse af anlægsarbejder, herunder eventuelle afværgeforanstaltninger, i forbindelse med projektets gennemførelse og et budget herfor. Beskrivelsen skal ledsages af et kort, der viser anlægstiltag.
- 6) Beskrivelse af projektets konsekvenser, herunder for vandstands- og afvandingsforhold, samt arealanvendelse og tekniske anlæg.
- 7) Beregning af projektets effekt i forhold til kvælstof, fosfor, CO₂-ækvivalenter eller målopfyldelse for vandområdet, samt redegørelser for beregningerne. Dette gælder de effekter, der vurderes relevante for projektet.
- 8) Oversigt over, hvilke tilladelser og dispensationer etableringen af projektet kræver, og en vurdering af muligheden for at opnå de myndighedstilladelser og dispensationer, der er nødvendige for etablering af projektet.
- 9) En udtalelse fra det ansvarlige arkæologiske museum.

Ejendomsmæssig forundersøgelse

§ 11. En ejendomsmæssig forundersøgelse skal indeholde:

- 1) Projektets lodsejertilslutning, herunder angivelse af om lodsejerne i projektet ønsker jordfordeling, opkøb af projektjord, kompensation for værditab, tilskud til fastholdelse af arealer i vand- og klimaprojekter, erstatningsjord.
- 2) Kort over projektområdets ejerforhold med angivelse af de ejendomme og arealer, der indgår i projektet.
- 3) Kort over projektområdets arealanvendelse på markniveau med hektarangivelse.

Stk. 2. Hvis projektet ønskes etableret efter kapitel 3 og indeholder ønsker fra lodsejerne om jordfordeling, opkøb af projektjord, kompensation for værditab, tilskud til fastholdelse af arealer i vand- og klimaprojekter eller erstatningsjord, jf. § 36, skal en ejendomsmæssig forundersøgelse tillige indeholde:

- 1) Angivelse af behovet for jordfordeling og opkøb af projektjord i projektet og budget herfor. Budgettet skal være afstemt med styrelsen.
- 2) Oplysning om lodsejernes individuelle ønsker om jordfordeling.
- 3) Projektets samlede økonomi mht. lodsejernes ønsker for salg af projektjord, tilskud til fastholdelse af arealer i vand- og klimaprojekter eller modtagelse af kompensation for værditab.
- 4) Lodsejernes ønsker i forhold til erstatningsjord.
- 5) Beskrivelse af ejendommenes driftsform.

§ 12. Et eller flere krav i §§ 10 og 11 kan fraviges, hvis styrelsen vurderer, at kravene ikke er relevante for det pågældende projekt.

Kapitel 3

Etablering af EU-finansierede vand- og klimaprojekter

Ansøgning om etablering

§ 13. Ansøgning om tilsagn til etablering af vand- og klimaprojekter, jf. § 1, stk. 2, skal indeholde:

- 1) Indtegnning af projektområdet i MARS.
- 2) Udfyldt ansøgningsskema med oplysninger om ansøger, projektdata, lodsejerinformation, anlægsopgaver, udgifts- og budgetposter inkl. lodsejerkompensation og samlet budget.
- 3) En forundersøgelse, der opfylder kravene i §§ 9-12.

Stk. 2. Ansøger skal samtidig med ansøgning om etablering af et projekt, jf. stk. 1, oplyse om reservation af en økonomisk ramme til kompensation for værditab, jordfordeling og køb af projektjord eller tilskud til fastholdelse af arealer i vand- og klimaprojekter, jf. § 36. Ansøgers oplysninger om den økonomiske ramme berigtiges, hvis det vurderes, at den angivne økonomiske ramme ikke er tilstrækkelig til at gennemføre projektet.

§ 14. Ansøgning om tilsagn om tilskud til etablering af vand- og klimaprojekter kan indgives i perioden [xxxx] til og med [xxxx] 2026 eller [xxxx] til og med [xxxx] 2026.

Stk. 2. Styrelsen kan i særlige tilfælde fravige fristerne i stk. 1, hvis ansøger har været ude af stand til at opfylde disse, grundet en af følgende dokumenterede omstændigheder:

- 1) It-fejl, der skyldes et af styrelsens it-systemer eller andet relevant, tilknyttet it-system.
- 2) Force majeure eller ekstraordinære omstændigheder, som omhandlet i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2116 af 2. december 2021.
- 3) Handlinger eller undladelser, der er foretaget i god tro, som omhandlet i artikel 59, stk. 6, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2116 af 2. december 2021.

Stk. 3. Dispensation i tilfælde af It-fejl, jf. stk. 2, nr. 1, er betinget af, at ansøger

- 1) senest fem arbejdsdage efter at være blevet bekendt med forholdet, skriftligt giver styrelsen meddelelse om it-fejlen vedlagt dokumentation herfor, og

- 2) senest syv dage efter, at styrelsen har underrettet denne om, at fejlen er ophørt, indsender ansøgning om tilsagn om tilskud til etablering af vand- og klimaprojekter.

Stk. 4. Dispensation i tilfælde af force majeure eller ekstraordinære omstændigheder, jf. stk. 2, nr. 2, er betinget af, at ansøger eller dennes stedfortræder senest 15 arbejdsdage fra det tidspunkt, hvor ansøger eller dennes stedfortræder er i stand til at give en sådan meddelelse, jf. § 53, fremsender skriftlig meddelelse til styrelsen vedlagt dokumentation for begivenhedens indtrædelse.

Kriterier for støtteberettigelse til etablering

§ 15. For at opnå tilsagn om tilskud til etablering af vand- og klimaprojekter, jf. § 1, stk. 2, skal der foreligge en fyldestgørende forundersøgelse, jf. kapitel 2, og følgende kriterier skal være opfyldt:

- 1) Projektet medfører ikke forøget fosforudledning, der har en væsentlig negativ effekt på omgivelser.
- 2) Projektet fremmer naturlig hydrologisk tilstand i projektområdet.
- 3) Projektet er omkostningseffektivt, jf. stk. 2 og 3.

Stk. 2. Projekter, der har en omkostningseffektivitet, der overstiger følgende beløbsgrænser, anses ikke for omkostningseffektive:

- 1) VKP-kvælstofvådområdeprojekt: 5.100 kr. pr. kg kvælstof.
- 2) VKP-lavbundsprojekt: 20.000 kr. pr. ton CO₂-ækvivalenter.
- 3) VKP-fosforvådområdeprojekt: 16.500 kr. pr. kg fosfor.
- 4) VKP-projekt om restaurering af ådale: 1.200.000 kr. pr. km vandstrækning.

Stk. 3. En samlet pris, der overstiger maksimumomkostningerne for vurdering af projektets omkostningseffektivitet, jf. stk. 2, nr. 1-4, kan efter en konkret vurdering anses som omkostningseffektiv, hvis projektet vil have en betydelig effekt i forhold til formålet med indsatsen.

§ 16. For at opnå tilsagn om tilskud til etablering af VKP-kvælstofvådområdeprojekter, jf. § 1, stk. 2, nr. 2, må den samlede reduktion af kvælstof ikke overstige det forventede kvælstofreduktionsbehov i deloplandet, hvor projektet er beliggende, jf. bilag 1. Kravet kan fraviges i ganske særlige tilfælde.

§ 17. For at opnå tilsagn om tilskud til etablering af VKP-fosforvådområdeprojekter eller VKP-projekter om restaurering af ådale, jf. § 1, stk. 2, nr. 3 og 4, skal følgende kriterier også være opfyldt:

- 1) VKP-fosforvådområdeprojekter skal bidrage med en reduktion af fosforbelastningen, der ikke overstiger rammerne for fosforindsatsbehovet i et søopland, der fremgår af bilag 2, jf. [kort.lbst.dk/xxx] "Målsatte søer med indsatsbehov".
- 2) VKP-projekter om restaurering af ådale skal bidrage til at forbedre den økologiske tilstand i vandområdet ved at genskabe sammenhængen mellem vandløb og de vandløbsnære arealer gennem genopretning af de fysiske forhold i vandløbet og dets ådal.

Stk. 2. Kriteriet i stk. 1, nr. 1, kan fraviges i ganske særlige tilfælde, hvis det vurderes, at der fortsat er et behov for fosforreduktion.

Prioritering af ansøgninger

VKP-kvælstofvådområdeprojekter

§ 18. Ansøgninger om tilskud til etablering af VKP-kvælstofvådområdeprojekter prioriteres i følgende rækkefølge:

- 1) Projekter, der er omkostningseffektive og beliggende i et delopland med et særligt højt kvælstofindsatsbehov, jf. bilag 1, prioriteres forud. Projekterne prioriteres indbyrdes efter bedste omkostningseffektivitet i form af kr. pr. kg N pr. år.

- 2) Projekter, der er omkostningseffektive og beliggende i et delopland med et kvælstofindsatsbehov, jf. bilag 1, prioriteres forud. Projekterne prioriteres indbyrdes efter bedste omkostningseffektivitet i form af kr. pr. kg N pr. år.

Stk. 2. Hvis flere projekter om etablering af VKP-kvælstofvådområdeprojekter har samme omkostningseffektivitet og beliggenhed, prioriteres disse efter størrelsen af kvælstofreduktion, sådan at projektet med størst reduktionspotentiale prioriteres højest.

Stk. 3. Der tildeles tilsagn til ansøgninger om etableringer efter prioriteringen efter stk. 1 og 2, indtil bevillingsrammen er nået.

VKP-lavbundsprojekter

§ 19. Ansøgninger om tilskud til etablering af VKP-lavbundsprojekter prioriteres efter en pointscore, som tildeles ud fra prioriteringskriterier i bilag 4 og 5.

Stk. 2. Hvis flere ansøgninger opnår samme antal point, prioriteres ansøgningerne efter bedste omkostningseffektivitet.

Stk. 3. Der tildeles tilsagn til ansøgninger om etableringer efter prioriteringen i stk. 1 og 2, indtil bevillingsrammen er nået.

VKP-fosforvådområdeprojekter

§ 20. Ansøgninger om tilskud til etablering af VKP-fosforvådområdeprojekter prioriteres efter bedste omkostningseffektivitet i form af kr. pr. kg P pr. år.

Stk. 2. Hvis flere projekter om etablering af VKP-fosforvådområdeprojekter har samme omkostningseffektivitet, prioriteres disse efter størrelsen af fosforreduktionen, således at projektet med størst reduktionspotentiale prioriteres højest.

Stk. 3. Der tildeles tilsagn til ansøgninger om etableringer efter prioriteringen i stk. 1 og 2, indtil bevillingsrammen er nået.

VKP-projekter om restaurering af ådale

§ 21. Ansøgninger om tilskud til etablering af VKP-projekter om restaurering af ådale prioriteres efter bedste omkostningseffektivitet i form af kr. pr. km vandløb.

Stk. 2. Hvis flere projekter om etablering af VKP-projekter om restaurering af ådale har samme omkostningseffektivitet, prioriteres disse efter længden af indsatsen i forhold til vandområdets længde, således at projektet med størst effekt prioriteres højest.

Stk. 3. Der tildeles tilsagn til ansøgninger om etableringer efter prioriteringen i stk. 1 og 2, indtil bevillingsrammen er nået.

Kapitel 4

Etablering af nationalt finansierede kvælstofvådområde- og lavbundsprojekter

Ansøgning om etablering

§ 22. Ansøgning om tilsagn til etablering af kvælstofvådområde- og lavbundsprojekter, jf. § 1, stk. 3, kan indgives løbende til styrelsen og skal indeholde:

- 1) Indtegning af projektområdet i MARS.
- 2) Udfyldt ansøgningsskema med oplysninger om ansøger, projektdata og information om berørte lodsejere.
- 3) En forundersøgelse, der opfylder kravene i §§ 9-12.

- 4) Erklæringer fra de virksomheder, der modtager støtte i projektet, om at disse ikke er omfattet af gruppen kriseramte virksomheder og virksomheder, der ikke har tilbagebetalt ulovlig statsstøtte, jf. § 3, stk. 5.
- 5) Fuldmagter, jf. § 5, stk. 4.

Stk. 2. Hvis projektet omfatter støtte til store virksomheder skal ansøgningen vedlægges en beskrivelse af det kontrafaktiske scenario, jf. § 3, stk. 4.

Kriterier for støtteberettigelse til etablering

§ 23. For at opnå tilsagn om tilskud til etablering af kvælstofvådområde- og lavbundsprojekter, jf. § 1, stk. 3, skal der foreligge en fyldestgørende forundersøgelse, jf. kapitel 2 og følgende kriterier skal være opfyldt:

- 1) Projektet medfører ikke forøget fosforudledning, der har en væsentlig negativ effekt på omgivelser.
- 2) Projektet fremmer naturlig hydrologisk tilstand i projektområdet.
- 3) Projektet er omkostningseffektivt, jf. stk. 3 og 4.

Stk. 2. For at opnå tilsagn om tilskud til etablering af KLA-kvælstofvådområdeprojekter, jf. § 1, stk. 3. nr. 2, må den samlede reduktion af kvælstof ikke overstige det forventede kvælstofreduktionsbehov i deloplandet, hvor projektet er beliggende, jf. bilag 1. Kravet kan fraviges i ganske særlige tilfælde.

Stk. 3. Projekter, der har en omkostningseffektivitet, der overstiger følgende beløbsgrænser, anses ikke for omkostningseffektive:

- 1) KLA-lavbundsprojekt: 8.533 kr. pr. ton CO₂-ækvivalenter.
- 2) KLA-kvælstofvådområdeprojekt: 1.700 kr. pr. kg kvælstof.

Stk. 4. En samlet pris, der overstiger maksimumomkostningerne for projektets omkostningseffektivitet, jf. stk. 2, nr. 1 og 2, kan efter en konkret vurdering anses som omkostningseffektiv, hvis projektet vil have en betydelig effekt i forhold til formålet med projektindsatsen.

Prioritering af ansøgninger

§ 24. Tilsagn om tilskud til etablering af kvælstofvådområde- og lavbundsprojekter meddeles efter først-til-mølle-princippet til ansøgninger, der lever op til kriterierne i § 23.

Kapitel 5

Fælles bestemmelser

Digital kommunikation

§ 25. For forundersøgelser, jf. kapitel 2, og projekter om etablering af kvælstofvådområde- og lavbundsprojekter, jf. kapitel 4, sendes afgørelser og partshøringer efter forvaltningslovens § 19 via F2-tilskud.

Stk. 2. Ansøgninger om tilsagn om tilskud, jf. §§ 4 og 22, projektændringer, projektførlængelser og projektoverdragelser, jf. §§ 41-43 og § 45, udbetalingsansøgninger, jf. § 46, og erklæring efter § 51, stk. 3, skal indgives via F2-tilskud.

§ 26. For projekter om etablering af vand- og klimaprojekter, jf. kapitel 3, sendes afgørelser og partshøringer efter forvaltningslovens § 19 via Tast selv.

Stk. 2. Ansøgninger om tilsagn om tilskud, jf. § 13, projektændringer, jf. §§ 41-43, og udbetalingsansøgninger, jf. § 46, skal indgives via Tast selv, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Bilag til ansøgninger om tilsagn til tilskud, jf. § 13, til projektændringer, jf. §§ 41 og 42, og til udbetalingsansøgninger, jf. § 46, skal indgives digitalt.

Stk. 4. Ansøgning og bilag om projektforlængelse, jf. § 42 og om projektoverdragelser, jf. § 45, skal indgives digitalt.

Forpligtelser

§ 27. Ved forundersøgelse og etablering af projekter er tilsagnshaver fra tilsagnstidspunktet og frem til projektets afslutning forpligtet til

- 1) at gennemføre projektet i overensstemmelse med tilsagnet, og
- 2) at have et særskilt regnskabssystem eller regnskabskode for alle transaktioner med tilknytning til projektet.

Stk. 2. Ved etablering af vand- og klimaprojekter og kvælstofvådområde- og lavbundsprojekter, jf. kapitel 3 og 4, er tilsagnshaver forpligtet til at sikre at nødvendige tilladelser og dispensationer fra offentlige myndigheder er opnået inden ansøgning om slutudbetaling.

Stk. 3. Ved etablering af vand- og klimaprojekter, jf. kapitel 3, er tilsagnshaver forpligtet til at indhente 2 direkte sammenlignelige tilbud for udgifter over 100.000 kr. Der ydes alene tilskud svarende til det billigste tilbud.

Stk. 4. Ved forundersøgelser og etablering af kvælstofvådområde- og lavbundsprojekter, jf. kapitel 4, er private tilsagnshavere forpligtet til at indhente 2 direkte sammenlignelige tilbud for varer og tjenesteydelser over 300.000 kr. Tilsagnshaver skal vælge det tilbud, der bedst afspejler forholdet mellem pris og kvalitet.

Stk. 5. Tilsagnshaver er forpligtet til at sende ansøgning om slutudbetaling rettidigt sammen med det dokumentationsmateriale, der fremgår af § 46.

§ 28. Efter afslutningen af forundersøgelsesprojekter og etableringsprojekter er tilsagnshaver forpligtet til:

- 1) At opbevare regnskabsbilag og dokumentation relateret til forundersøgelser, jf. kapitel 2, og etablering af kvælstofvådområde- og lavbundsprojekter, jf. kapitel 4, i mindst 10 år regnet fra slutudbetaling.
- 2) At opbevare regnskabsbilag og dokumentation relateret til etablering af vand- og klimaprojekter, jf. kapitel 3, i mindst 5 år og 6 måneder regnet fra slutudbetaling.
- 3) At dokumentere, at lov om indhentning af tilbud på visse offentlige og offentligt støttede kontrakter og udbudsloven er overholdt, og at opbevare dokumentationen i samme periode, jf. nr. 1 og 2.

§ 29. Der kan fastsættes yderligere forpligtelser i tilsagnet, herunder at forundersøgelser skal belyse forholdet til tidligere gennemførte projekter i tilknytning til projektområdet, at data fra tidligere forundersøgelser i tilknytning til projektområdet skal genbruges så vidt muligt, og at servitutter for projektområdet skal indeholde yderligere bestemmelser, herunder om afvandingsforholdene og vedligeholdelse af anlæg, end anført i § 32.

§ 30. Ved etablering af vand- og klimaprojekter, jf. kapitel 3, er tilsagnshaver forpligtet til at opsætte varige skilte eller tavler, hvis de samlede offentlige udgifter overstiger 3.600.000 kr. Skiltene eller tavlerne skal

- 1) opsættes på et sted, som er tydeligt synligt for offentligheden,
- 2) være læsbare,
- 3) være vind- og vejrbestandige,
- 4) informere om projektet, herunder projektets titel, mål og resultater samt en kort beskrivelse af projektet,
- 5) vise EU-logoet, jf. bilag 6, og

- 6) fremhæve tilskuddet fra Den Europæiske Union ved at angive teksten »Finansieret af Den Europæiske Union« eller »Medfinansieret af Den Europæiske Union«. Teksten skal være skrevet fuldt ud og anbragt ved siden af logoet.

Stk. 2. Tilsagnshaver er forpligtet til at skilte, hvis tilsagnshaver har et officielt websted eller en officiel profil på en social medieplatform ved at informere om projektet, herunder projektets titel, mål og resultater, en kort beskrivelse af projektet samt ved at fremhæve den finansielle støtte fra Den Europæiske Union.

Stk. 3. Hvis projektet omfatter dokumenter og kommunikationsmateriale, der vedrører gennemførelsen af projektet, og som er beregnet til offentligheden eller deltagerne, er tilsagnshaver forpligtet til at skilte på materialet ved at

- 1) informere om projektet, herunder projektets titel, mål og resultater samt en kort beskrivelse af projektet,
- 2) vise EU-logoet, jf. bilag 6 og
- 3) fremhæve tilskuddet fra Den Europæiske Union ved at angive teksten »Finansieret af Den Europæiske Union« eller »Medfinansieret af Den Europæiske Union«. Teksten skal være skrevet fuldt ud og anbragt ved siden af logoet.

Stk. 4. Skiltning efter stk. 1 skal ske, så snart projektet fysisk påbegyndes og indtil datoen for slutudbetaling. Skiltning efter stk. 2 og 3 skal ske senest tre måneder efter tilsagnsdatoen og indtil datoen for slutudbetaling.

Stk. 5. Hvis de samlede offentlige udgifter ikke overstiger den i stk. 1 anførte beløbsgrænse på datoen for modtagelse af tilsagn om tilskud, skal der skiltes senest 30 dage efter at tilsagnsbeløbet forhøjes, jf. § 38, og beløbsgrænsen nås og indtil datoen for slutudbetaling.

§ 31. Tilsagnshaver skal forud for ansøgning om udbetaling til etablering af vand- og klimaprojekter og kvælstofvådområde- og lavbundsprojekter indsende en slutredegørelse.

Stk. 2. Slutredegørelsen skal indeholde følgende:

- 1) Redegørelse for det afsluttede projekt.
- 2) Beskrivelse af de udførte anlægsarbejder, herunder dokumentation i form af fotos.
- 3) Beskrivelse af eventuelle afvigelser i forhold til tilsagn og begrundelse herfor.
- 4) Før- og efterfotos af projekttiltag i projektområdet.
- 5) Oversigtskort indeholdende:
 - a) Den endelige projektafgrænsning.
 - b) Anlægsarbejder, herunder nye- og reetablerede vandløbsstrækninger, etablerede søer og afværgeforanstaltninger.
 - c) Arealer, der periodevist oversvømmes samt arealer, der anvendes til overrisling.
 - d) Markering af, hvor før- og efterfotos er taget, jf. nr. 4.

Stk. 3. Hvis der ikke er overensstemmelse mellem tilsagnet og det gennemførte projekt, skal tilsagnshaver indsende en ny slutredegørelse, når uoverensstemmelsen er afhjulpel ved en ændring af projektet, jf. § 38.

Tinglysning

§ 32. Der skal tinglyses en servitut om projektet på samtlige ejendomme med arealer inden for projektområdet i forbindelse med etablering af projektet, inden der kan ske slutudbetaling. Tilsagnshaver foranlediger tinglysningen, og styrelsen skal i servitutten være anført som påtaleberettiget.

Stk. 2. Hvis tilsagnshaver er en privat lodsejer, herunder en privat lodsejer, der repræsenterer flere private lodsejere, foranlediger styrelsen tinglysning af servitutten.

Stk. 3. Servitutten skal indeholde bestemmelser om følgende:

- 1) Arealer i projektområdet skal henligge permanent som vådområde eller lavbundsområde eller naturområde og fastholdes som græs- eller naturarealer med naturlig vandstand i overensstemmelse med tilsagnet og må ikke ændres på en måde, der kan påvirke opfyldelsen af projektets forudsatte effekt.

- 2) Arealerne kan kun anvendes til opsætning af vedvarende energi-anlæg, hvis dette er foreneligt med projektets effekter, og forudsat at anlægget er færdigetableret senest i 2032.
- 3) Arealerne må ikke omlægges.
- 4) Arealerne må ikke tilføres gødning, bortset fra den gødning, der efterlades af græssende husdyr.
- 5) Arealerne må ikke tilføres jordforbedringsmidler.
- 6) Arealerne må ikke tilføres plantebeskyttelsesmidler.
- 7) Der må på arealerne ikke plantes skov, herunder energi-, lav- eller stævningskov.
- 8) Arealerne er ikke omfattet af rydningspligt.
- 9) Arealerne må ikke anvendes til dyrkning af afgrøder, herunder ikke anvendes til frøproduktion og til dyrkning af energiafgrøder, prydvækster, pyntegrønt og juletræer, hvilket dog ikke er til hinder for, at græs og anden plantevækst på arealerne kan anvendes til græsning, slæt, rørskær, høst af biomasse eller lignende.
- 10) Der må ikke tilskudsfores på arealerne. Tilskudsfores af kalve under 6 måneder i kalveskjul og halm til strøelse er dog tilladt. Mineraler betragtes ikke som tilskudsfores.
- 11) Aktiviteter, bortset fra afgræsning, som ejere og forpagtere iværksætter eller tillader på den del af arealerne, der ligger nærmere end 5 meter fra åbne vandløb, søer over 100 m² og kystlinjer, skal udføres på en måde, der ikke medfører erosion af nævnte del af arealerne. Afstanden regnes fra vandløbs eller søens øverste kant eller for så vidt angår kystlinjer fra årets normale højeste vandstandslinje.
- 12) Kontrolmyndigheden skal have adgang til projektområdet i forbindelse med kontrol.
- 13) Der skal være den adgang til projektområdet, der er nødvendig for at kunne opfylde bestemmelser vedrørende vedligeholdelse af anlæg, jf. § 29.
- 14) Den, som styrelsen bemyndiger dertil, skal have adgang til arealer i projektområdet i forbindelse med målinger af effekten af projektet på vandmiljøet, naturen og klimaet, herunder til at tage jord- og vandprøver.
- 15) Arealerne skal indgå i et samlet projekt for området, hvis en offentlig myndighed etablerer et af følgende projekter:
 - a) Projekter, som omfatter etablering af kvælstofvådområde, fosforvådområde, naturlige vandstandsforhold, lavbundsområde eller restaurering af ådale under Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL).
 - b) Kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering under Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond (EHFAF) eller den nationale tilskudsordning til vandløbsrestaurering.
 - c) Nationalt finansierede klima-, lavbunds-, kvælstofvådområde- og fosforvådområdeprojekter.

Tilskudsberettigede udgifter

§ 33. Der kan opnås tilskud til projektudgifter, som er nødvendige for og direkte relaterede til projektet, udgifter til ikke-produktive investeringer som forundersøgelser, anden forberedelse og fysisk gennemførelse af projektet, projektledelse samt tinglysning af servitut. Det kan være udgifter til følgende:

- 1) Løn til tilsagnshavers personale, der er beskæftiget med projektet, tillagt 15 pct. overhead for etablering af vand- og klimaprojekter, jf. kapitel 3, og 18 pct. overhead for forundersøgelser og etablering af kvælstofvådområde- og lavbundsprojekter, jf. kapitel 2 og 4, for kommuner og Naturstyrelsen, jf. dog stk. 2.
- 2) Undersøgelser.
- 3) Information og møder.
- 4) Konsulenter, dog højst á en timepris på 1.500 kr. Konsulentens udgifter til rejser, kørsel, forplejning og repræsentation skal være indeholdt i timeprisen.
- 5) Køb af varer og tjenesteydelser, herunder entreprenørydelser.

- 6) Anlægsarbejde.
- 7) Udgifter til tinglysning af servitut, jf. § 32.

Stk. 2. Udgifter til løn til kommunalt og andet projektdeltagende personale fra offentlige myndigheder er tilskudsberettigede, hvis opgaverne ikke normalt finansieres af offentlige institutioner, offentlige virksomheder eller kommunale fællesskaber, og udgifterne kan dokumenteres.

Stk. 3. Der ydes tilskud til lønudgifter, jf. stk. 1, nr. 1, efter følgende maksimale timepriser:

- 1) Til almindeligt ledelsesarbejde, projektledelse og i særlige tilfælde arbejde, der forudsætter særlig erfaring og relevant specialviden på højeste niveau inden for et fagområde, som skal tilgodeses i projektet: 710 kr.
- 2) Til arbejde, der forudsætter viden på højt niveau inden for naturvidenskab, ingeniørarbejde, økonomi, administration, jura eller samfundsvidenskab: 480 kr.
- 3) Til arbejde, der ikke er omfattet af nr. 1 og 2: 360 kr.

Stk. 4. Der ydes tilskud på 100 pct. af de tilskudsberettigede projektudgifter.

Stk. 5. Indeholder forundersøgelsen et detailprojekt, er detailprojektet kun tilskudsberettiget, hvis der efter forundersøgelsen kan opnås etableringstilsagn efter kapitel 3 eller 4.

§ 34. Der kan ikke ydes tilskud til følgende projektudgifter:

- 1) Udgifter til køb af brugt udstyr og materiel.
- 2) Udgifter til leje og leasing af udstyr og materiel.
- 3) Udgifter til reparation af udstyr.
- 4) Udgifter til moms, medmindre denne endeligt bæres af tilsagnshaver.
- 5) Finansierings- og pengeinstitutomkostninger.
- 6) Advokat- og revisionsomkostninger.
- 7) Udgifter til simple genanskaffelser og almindelige driftsomkostninger.
- 8) Udgifter til forskning, overvågning og teknologisk udvikling.
- 9) Udgifter til rekreative formål, herunder stier og udkigstårne.
- 10) Udgifter, hvortil der er modtaget EU-tilskud.
- 11) Udgifter, hvortil der er modtaget tilskud fra anden offentlig myndighed.
- 12) Udgifter til aktiviteter, som tilsagnshaver, en lodsejer eller en forpagter af arealer i projektområdet er forpligtet til at gennemføre eller undlade at gennemføre i medfør af tinglyste servitutter eller anden lovgivning.
- 13) Udgifter til at varetage sædvanlige myndighedsopgaver.
- 14) Udgifter, der ikke er specificerede i budgettet.
- 15) Refusionsberettiget moms.
- 16) Udgifter til forundersøgelser, jf. kapitel 2, der er afholdt, inden ansøgning er indsendt.
- 17) Udgifter til etablering af kvælstofvådområde- og lavbundsprojekter, jf. kapitel 4, der er afholdt, inden ansøgning er indsendt.

§ 35. I projekter, der har fået tilsagn til etablering efter kapitel 3, kan der desuden ikke ydes tilskud til følgende projektudgifter:

- 1) Udgifter i form af naturalydelse, som omhandlet i artikel 69 i forordning nr. 1303/2013.
- 2) Udgifter, som tilsagnshaver har afholdt inden den 1. januar 2023.
- 3) Udgifter til aktiviteter vedrørende anlægsarbejder på arealer, der anvendes som brandbælter.

Jordfordeling og lodsejerkompensation

§ 36. Ved tilsagn til etablering af vand- og klimaprojekter, jf. kapitel 3, har lodsejerne mulighed for:

- 1) Jordfordeling og køb af projektjord, jf. lov om jordfordeling og offentligt køb og salg af fast ejendom til jordbrugsmæssige formål m.m. (jordfordelingsloven).

- 2) Engangskompensation, jf. bekendtgørelse om tilskud til fastholdelse af arealer i vand- og klimaprojekter.
- 3) Kompensation for værditab, jf. bekendtgørelse om kompensation for tab af markedsværdi på arealer ved ekstensivering i forbindelse med vand- og klimaprojekter og klima-, lavbunds-, kvælstofvådområde- og fosforvådområdeprojekter.

Stk. 2. Jordfordeling og statslige opkøb efter stk. 1, nr. 1, foretages af styrelsen, jf. lov om jordfordeling og offentligt køb og salg af fast ejendom til jordbrugsmæssige formål m.m. (jordfordelingsloven).

Stk. 3. Engangskompensation efter stk. 1, nr. 2, og kompensation for værditab efter stk. 1, nr. 3, administreres af styrelsen efter reglerne i de respektive bekendtgørelser.

§ 37. Ved tilsagn til etablering af kvælstofvådområde- og lavbundsprojekter, jf. kapitel 4, kan der ydes lodsejerkompensation i form af engangskompensation for ophør af landbrugsdrift efter følgende satser:

- 1) Jord i omdrift: 82.500 kr. pr. hektar.
- 2) Permanent græs: 35.500 kr. pr. hektar.
- 3) Naturarealer: 4.500 kr. pr. hektar.

Stk. 2. De satser, der er nævnt i stk. 1, nr. 1 og 2, er betinget af, at arealet inden for referenceperioden, jf. stk. 3, har haft en arealanvendelse, der er omfattet af en eller flere af afgrødekoderne i bilag 7 eller en eller flere tidligere anvendte afgrødekoder, der er afløst af afgrødekoder i bilag 7.

Stk. 3. Ved referenceperioden forstås perioden fra den [1. januar 2017 til og med den 31. december 2021].

Stk. 4. Hvis der i referenceperioden ikke er registreret afgrødekoder, eller der er fejl i de registrerede afgrødekoder, skal lodsejerne indsende dokumentation for arealanvendelsen, inden der gives endeligt tilsagn, og projektet etableres.

Stk. 5. Styrelsen udbetaler engangskompensation efter stk. 1 direkte til de berørte lodsejere.

Ændringer i projektet

§ 38. Ændringer til et projekt, der har opnået tilsagn om tilskud efter kapitel 2-4, skal godkendes af styrelsen. Godkendelse forudsætter, at det ændrede projekt fortsat overholder betingelserne for tilsagn i § 6, § 7, §§ 15-17 og § 22, at projektet i sin ændrede form ville være blevet prioriteret, jf. § 8, §§ 18-21 og § 24, og at der er bevillingsmidler til dækning af ændringen, jf. dog § 43, stk. 3.

Stk. 2. Ændringer vurderes i forhold til de kriterier for projektet, der var gældende på tilsagnstidspunktet.

§ 39. Ansøgning om ændring skal indsendes til og godkendes af styrelsen forud for ændringen, jf. dog § 31, stk. 3. Ændring af et projekt kan dog iværksættes af tilsagnshaver for egen regning og risiko inden indsendelse af ansøgning om ændring og inden godkendelse af styrelsen.

§ 40. Ændringsansøgninger skal indgives til styrelsen senest 2 måneder før datoen for projektets afslutning, som angivet i tilsagnet, jf. dog § 31, stk. 3, dog senest 10 dage før denne dato for så vidt angår ansøgning om fristforlængelse.

§ 41. Ansøgning om ændring af et projekt skal indeholde følgende:

- 1) Begrundelse for ændringen.
- 2) Beskrivelse af ændringen, herunder hvad ændringen betyder for projektet og effekten i forhold til kvælstof, fosfor, CO₂ eller målopfyldelse for vandområdet.

Stk. 2. Ved ændring af projektgrænser indtegnes ændringen i MARS og indføres i F2-Tilskud eller Tast selv af ansøger.

§ 42. Ansøgning om forlængelse af projektperioden skal indeholde følgende:

- 1) Redegørelse for årsagen til, at projektet er forsinket.
- 2) En ny tidsplan, herunder angivelse af dato for, hvornår projektet kan afsluttes.

- 3) Redegørelse for, hvordan projektet kan gennemføres inden for den forlængede periode.

§ 43. Ansøgning om ændring af budgettet skal indeholde følgende:

- 1) Begrundelse for ændringen.
- 2) Et nyt budget.

Stk. 2. Hvis budgetændringen vedrører et tilsagn til etablering af vand- og klimaprojekter, jf. kapitel 3, skal ændringsansøgningen også vedlægges nye tilbud, hvis budgetændringen omfatter indkøb af varer eller ydelser med en pris over 100.000 kr.

Stk. 3. Tilsagnshaver kan inden for det samlede projektbudget og uden styrelsens forudgående godkendelse foretage ændringer mellem budgetposter på op til 10 pct. af det samlede bevilgede tilskud eller op til 25.000 kr., dog maksimalt for i alt 200.000 kr.

Stk. 4. Det samlede tilsagnsbeløb til etablering efter kapitel 3 og 4 kan kun forhøjes i ganske særlige tilfælde.

§ 44. Styrelsen kan af egen drift forlænge projektperioden, herunder hvis der fortsat gennemføres en jordfordeling, eller hvis en indsendt slutredegørelse endnu ikke er vurderet af styrelsen.

Overdragelse af tilsagn

§ 45. Styrelsen kan efter ansøgning tillade, at tilsagnet overdrages til en anden, der opfylder betingelserne for at være tilsagnshaver, jf. § 3, stk. 1-3.

Stk. 2. Ansøgning om overdragelse af et tilsagn skal godkendes af styrelsen, inden overdragelse af tilsagnet kan finde sted.

Stk. 3. Den, der får overdraget tilsagnet, overtager alle rettigheder og forpligtelser efter tilsagnet.

Stk. 4. Hvis tilsagnet overdrages som led i et ejerskifte, skal ansøgningen indeholde oplysninger om overdrager og erhverver.

Stk. 5. Ansøgning skal indsendes senest 3 måneder efter overtagelsesdatoen for arealet.

Udbetaling af tilskud

§ 46. Ansøgning om udbetaling af tilskud til forundersøgelser og etablering skal indeholde:

- 1) Udbetalingsskemaet med de påkrævede oplysninger, herunder om ansøger, omkostninger, delprojekter, udbetaling, slutrapport og bilag.
- 2) Alle udgiftsbilag, herunder dokumentation for udført arbejde i form af specificeret timeregistrering og dokumentation for lønudgiften i form af lønsedler.
- 3) Udfyldt lønskema.
- 4) Dokumentation for betaling af udgifterne.
- 5) Dokumentation for indhentning af tilbud og eventuelle afholdte udbud.

Stk. 2. Ansøgning om udbetaling af tilskud til forundersøgelse skal tillige indeholde en fyldestgørende forundersøgelserapport, jf. §§ 9-12.

Stk. 3. Ansøgning om udbetaling af tilskud til etablering efter kapitel 3 og 4 skal indeholde følgende:

- 1) De nødvendige tilladelser og dispensationer til projektet fra offentlige myndigheder.
- 2) Dokumentation for tinglysning af servitut på projektarealet, dog ikke hvis tinglysningen foranlediges af styrelsen, jf. § 32, stk. 2.

Stk. 4. Ansøgning om udbetaling af tilskud til etablering af vand- og klimaprojekter, jf. kapitel 3, skal tillige indeholde følgende:

- 1) Dokumentation for korrekt udført fysisk skiltning, jf. § 30, stk. 1. Som dokumentation indsendes to fotos inklusive dato, der viser henholdsvis skiltene eller tavlerne og deres placering.
- 2) Dokumentation for korrekt udført skiltning på officielt websted og officiel profil på social medieplatform, jf. § 30, stk. 2. Som dokumentation angives adressen på webstedet samt

brugernavn til den sociale medieprofil, og der sendes daterede skærbilleder af webstedet og den sociale medieprofil, der viser skiltningen inklusive dato.

- 3) Dokumentation for korrekt udført skiltning på dokumenter og kommunikationsmateriale, jf. 30, stk. 3. Som dokumentation indsendes selve publikationen i elektronisk form, et dateret foto eller scan af publikationen inklusive dato, eller angivelsen af adressen på webstedet, hvor publikationen ligger.

§ 47. Ansøgning om udbetaling skal være modtaget senest 6 måneder efter den dato, hvor projektet senest skal være afsluttet. Fristen kan efter en konkret vurdering fraviges i særlige tilfælde.

§ 48. Alle udgifter skal være afholdt inden datoen for projektets afslutning og betalt af tilsagnshaver senest på tidspunktet, hvor udbetalingsansøgningen indsendes.

§ 49. Styrelsen kan efter anmodning foretage udbetalinger af tilskud, jf. § 46, i rater, hvis ansøger er en privat lodsejer.

Stk. 2. Anmodning om rateudbetaling af tilskud sendes til styrelsen og skal indeholde følgende:

- 1) Udfyldt regnskabsskabelon, som kan tilgås på styrelsens hjemmeside.
- 2) Alle udgiftsbilag.
- 3) Dokumentation for afholdte og betalte udgifter.

Stk. 3. Private lodsejere kan anmode om at få tilskuddet udbetalt i op til 4 årlige rater. Hver rate skal, bortset fra sidste rate, som minimum være på 15.000 kr.

Stk. 4. Ansøgning om ratevis udbetaling skal vedlægges et delregnskab, der angiver de med gennemførelsen af projektaktiviteten forbundne og afholdte omkostninger, en liste over regnskabsbilagene, samt en beskrivelse af status for projektet.

Stk. 5. Udbetaling af rater, jf. stk. 1, er betinget af, at projektet fortsat kan gennemføres i overensstemmelse med tilsagnet om tilskud.

§ 50. Styrelsen udbetaler lodsejerkompensation efter kapitel 2 og 4 direkte til de lodsejere, der deltager i projektet.

Revisionsklausul

§ 51. Styrelsen kan ændre i betingelserne for tilskud og kompensation efter kapitel 2 og 4, hvis der sker ændringer i de obligatoriske normer, standarder, krav eller forpligtelser, som påhviler lodsejer.

Stk. 2. Hvis betingelserne for tilskud og kompensation ændres i medfør af stk. 1, kan tilsagnshaver indgive erklæring om, at ændringerne ikke accepteres. Når erklæringen modtages i styrelsen, nedsættes kompensationen eller tilskuddet til det beløb, der svarer til de udgifter, der allerede er afholdt forud for indsendelsen af erklæringen, og tilsagnet bortfalder.

Stk. 3. Erklæringen indgives til styrelsen på et særligt skema, som kan tilgås på styrelsens hjemmeside. Den underskrevne erklæring sendes elektronisk til styrelsen, jf. § 25, stk. 2.

Kapitel 6

Afsluttende bestemmelser

Bortfald af tilsagn og tilbagebetaling af tilskud

§ 52. Tilsagn bortfalder, og tilskuddet skal tilbagebetales, hvis

- 1) tilsagnshaver har givet urigtige eller vildledende oplysninger eller har fortiet oplysninger af betydning for sagens afgørelse,

- 2) tilsagnshaver tilsidesætter sine pligter efter §§ 8, 15, stk. 1 og 2, eller § 16, stk. 1, i lov om administration af den fælles landbrugspolitik m.v., eller
- 3) tilsagnshaver uberettiget har modtaget tilskud efter denne bekendtgørelse.

§ 53. Hvis et eller flere kriterier for støtteberettigelse i § 3, stk. 4-6, og §§ 6-7, 15-17 og 23 ikke er overholdt eller ved manglende overholdelse af en forpligtelse i §§ 27-31, kan der på baggrund af en konkret vurdering træffes afgørelse om hel eller delvis nedsættelse af tilskud, bortfald af tilskuddet og tilbagebetaling af udbetalt tilskud.

Stk. 2. Hvis forudsætningerne for tilskud i øvrigt er væsentligt ændrede, kan der på baggrund af en konkret vurdering træffes afgørelse om hel eller delvis nedsættelse af tilskud, bortfald af tilskuddet og tilbagebetaling af udbetalt tilskud.

Stk. 3. Ved manglende overholdelse af fristen for indsendelse af udbetalingsansøgning, jf. § 47, nedsættes udbetalingen med 1 pct. pr. overskredet kalenderdag.

Stk. 4. Ved mangelfuld skiltning, jf. § 30, nedsættes tilskudsbeløbet med op til 1 pct., dog maksimalt op til 50.000 kr.

Stk. 5. Er der foretaget udbetaling af tilskud i rater efter § 49, kan allerede udbetalte rater helt eller delvist kræves tilbagebetalt, hvis projektet ikke gennemføres i overensstemmelse med tilsagnet, herunder hvis betingelserne for slutudbetaling ikke opfyldes.

Force majeure

§ 54. I tilfælde af force majeure og usædvanlige omstændigheder i forbindelse med gennemførelse af projektet skal ansøger meddele styrelsen herom sammen med en fyldestgørende dokumentation herfor senest 15 arbejdsdage fra det tidspunkt, hvor ansøgeren eller dennes stedfortræder er i stand til at give en sådan meddelelse.

Stk. 2. Fristen i stk. 1 kan fraviges i særlige tilfælde efter en konkret vurdering.

Kapitel 7

Ikrafttræden

§ 55. Bekendtgørelsen træder i kraft den 31. marts 2026.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 1528 af 4. december 2025 om tilskud til udtagning af arealer til etablering af klima-lavbund- og kvælstofvådområdeprojekter og bekendtgørelse nr. 13 af 13. januar 2025 om tilskud til vand- og klimaprojekter 2024 og 2025 ophæves.

Kvælstofindsatsbehov for kvælstofvådområder og lavbundsprojekter, jf. § 6, stk. 1, nr. 1, § 7, stk. 1, nr. 1, § 8, stk. 3, nr. 1 og 2, § 16, § 18, stk. 1, nr. 1 og 2 og § 23, stk. 2.

[...]

UDKAST

Søer med behov for reduktion af fosforbelastning, jf. § 6, stk. 1, nr. 3 og § 17, stk. 1, nr. 1.

Søer med behov for reduktion af fosforbelastning - VP3 II - Genbesøg					
Hovedvand-opland	Sønavn	Areal (ha)	Primær belliggenhed s-kommune	Kommunenr ..	Indsatsbehov (kg P/år)
1.10	Bønstrup Sø	11,4	Kolding	621	22
1.10	Fidde Sø	69,9	Varde	573	445
1.10	Filsø - Mellemsø	476,2	Varde	573	2306
1.10	Filsø - Søndersø	416,7	Varde	573	782
1.10	Grærup Langsø	31,7	Varde	573	16
1.10	Jels Oversø	8,8	Vejen	575	194
1.10	Kvie Sø	30,8	Varde	573	21
1.10	Marbæk Sø - Vest	12,8	Esbjerg	561	45
1.10	Nørrekær	21,1	Varde	573	126
1.10	Søgård Sø	24,1	Kolding	621	514
1.10	Søvigssund Sø	24,6	Varde	573	452
1.11	Dons Nørresø	32,9	Kolding	621	305
1.11	Dons Søndersø	26,7	Kolding	621	773
1.11	Ejsbøl Sø	17,6	Haderslev	510	56
1.11	Fuglsø	5,7	Haderslev	510	36
1.11	Gråsten Slotssø	17,2	Sønderborg	540	71
1.11	Haderslev Dam	269,8	Haderslev	510	1536
1.11	Hejlskov Sø	5,1	Vejle	630	29
1.11	Hindemaj	41,4	Haderslev	510	1234
1.11	Ketting Nor	39,1	Sønderborg	540	195
1.11	Lillehav	15,9	Sønderborg	540	284
1.11	Mjang Dam	10,3	Sønderborg	540	360
1.11	Nordborg Sø	55,3	Sønderborg	540	156
1.11	Rands Fjord	141	Vejle	630	1546
1.11	Sandbjerg Mølledam	10,5	Sønderborg	540	104
1.11	Stallerup Sø	23,6	Kolding	621	1925
1.11	Flægen v. Eskør Inddæmning	1,9	Middelfart	410	294
1.12	Nordby Sø	5,7	Assens	420	40
1.12	Sønderby Sø	7,9	Assens	420	21
1.13	Arreskov Sø	314,6	Faaborg-Midtfyn	430	36
1.13	Langesø	17,3	Nordfyns	480	78
1.13	Nr. Søby Sø	15,3	Faaborg-Midtfyn	430	91
1.14	Gammelmølle Sø	6,7	Nyborg	450	48
1.14	Hjulby Sø	14,1	Nyborg	450	47

1.15	Gudme Sø	9	Svendborg	479	15
1.15	Hvidkilde Sø	60,1	Svendborg	479	62
1.15	Ollerup Sø	22,4	Svendborg	479	367
1.2	Bjørnkær	7,6	Holstebro	661	13
1.2	Borbjerg Møllesø	12,6	Holstebro	661	97
1.2	Brokholm Sø	82,4	Skive	779	381
1.2	Ferring Sø	313,5	Lemvig	665	722
1.2	Flade Sø	486,3	Thisted	787	2866
1.2	Flyndersø sydlige del	148,5	Holstebro	661	247
1.2	Glenstrup Sø	349,1	Mariagerfjord	846	77
1.2	Helle Sø	25	Holstebro	661	60
1.2	Hjerk Nor	63,3	Skive	779	895
1.2	Holmgård Sø	13,5	Holstebro	661	305
1.2	Horn Sø	27,3	Lemvig	665	381
1.2	Jølby Nor	5,4	Morsø	773	1164
1.2	Kallerup Kær	6,9	Struer	671	381
1.2	Kilen	325,7	Struer	671	265
1.2	Klejtrup Sø	128,9	Viborg	791	266
1.2	Kløkkerholm Møllesø	6,6	Brønderslev	810	176
1.2	Legind Sø	18,7	Morsø	773	126
1.2	Lemvig Sø	14,5	Lemvig	665	303
1.2	Lund Fjord	512,2	Thisted	787	25
1.2	Lønnerup Fjord	134,5	Thisted	787	4196
1.2	Mellemvese	11,9	Lemvig	665	342
1.2	Møllerup Sø	17,1	Skive	779	1164
1.2	Nørhå Sø	21,5	Thisted	787	2292
1.2	Nørrevese	16,1	Lemvig	665	145
1.2	Ove Sø	350,2	Thisted	787	4373
1.2	Rodenbjerg Sø	16,4	Thisted	787	3596
1.2	Selbjerg Vejle	434,8	Thisted	787	75
1.2	Smedshave vese	5,4	Lemvig	665	17
1.2	Spøttrup Sø	50,7	Skive	779	399
1.2	Sønder Lem Vig	223,6	Skive	779	1370
1.2	Søndervese	33,9	Lemvig	665	605
1.2	Tjele Langsø	404	Viborg	791	457
1.2	Vansø	16,2	Viborg	791	100
1.2	Vullum Sø	14,7	Thisted	787	140
1.2	Ørslevkloster Sø	37,2	Skive	779	48
1.2	Ørum Sø	428,4	Thisted	787	6464
1.2	Østerild Fjord	429,4	Thisted	787	718
1.3	Hobro Vesterfjord	11,3	Mariagerfjord	846	883
1.4	Holstebro Vandkraftsø	58,8	Holstebro	661	9156

1.4	Nørre Sø	105,8	Ringkøbing-Skjern	760	47
1.5	Alling Sø	40,2	Silkeborg	740	757
1.5	Borre Sø	198,8	Silkeborg	740	528
1.5	Bredvad Sø	11,7	Horsens	615	5104
1.5	Bryrup Langsø	36,3	Silkeborg	740	195
1.5	Gudensø	167,9	Skanderborg	746	3924
1.5	Halle Sø	30,8	Horsens	615	239
1.5	Hinge Sø	90,3	Silkeborg	740	725
1.5	Julsø	557,5	Skanderborg	746	707
1.5	Karlsø	7,4	Horsens	615	48
1.5	Kul Sø	16,4	Silkeborg	740	315
1.5	Loldrup Sø	39	Viborg	791	335
1.5	Mossø	1654,1	Skanderborg	746	903
1.5	Mørke Mose, nord	26,9	Syddjurs	706	205
1.5	Salten Langsø	289,2	Horsens	615	789
1.5	Skanderborg Lillesø	21,2	Skanderborg	746	137
1.5	Skanderborg Sø	758,3	Skanderborg	746	1306
1.5	Stigsholm Sø	18,7	Horsens	615	165
1.5	Søbygård Sø	37,7	Favrskov	710	151
1.5	Tange Sø	544,3	Silkeborg	740	1491
1.5	Tåning Sø	47,4	Skanderborg	746	2284
1.5	Vestbirk Sø	11,1	Horsens	615	3734
1.5	Viborg Nørresø	122,6	Viborg	791	356
1.5	Viborg Søndersø	145,6	Viborg	791	908
1.5	Vintmølle Sø	21,1	Viborg	791	195
1.5	Vrold Sø	39,3	Skanderborg	746	2293
1.5	Ørn Sø	40,4	Silkeborg	740	1107
1.6	Rugård Østersø	8,4	Syddjurs	706	13
1.6	Vallum Sø	12,6	Syddjurs	706	36
1.7	Brabrand Sø	145,4	Aarhus	751	2504
1.7	Lading Sø	44,1	Skanderborg	746	55
1.7	Stilling-Solbjerg Sø	372,7	Skanderborg	746	337
1.8	Stadil Fjord	1636,1	Ringkøbing-Skjern	760	1491
1.9	Bygholm Sø	49	Horsens	615	3720
1.9	Dallerup Sø	8,5	Horsens	615	42
1.9	Nørrestrand	120,6	Horsens	615	3142
1.9	Tebstrup Sø	28,6	Skanderborg	746	21
2.1	Bliden	4,9	Kalundborg	326	34
2.1	Gudmindrup Mose	5,7	Odsherred	306	84
2.1	Madesø	28,4	Kalundborg	326	25
2.1	Rajemose	7,5	Holbæk	316	14
2.1	Tissø	1259,7	Kalundborg	326	465

2.2	Arresø	3955,2	Gribskov	270	2924
2.2	Buesø	5,6	Lejre	350	1093
2.2	Gundsømagle Sø	28,1	Roskilde	265	735
2.2	Kornerup Sø	7,2	Lejre	350	1103
2.2	Selsø Sø	86,6	Frederikssund	250	146
2.2	Store Kattinge Sø	66,6	Lejre	350	943
2.2	Svogerslev Sø	24,4	Lejre	350	1094
2.2	Torbenfeld Sø	14,6	Holbæk	316	10
2.3	Bastrup Sø	31	Allerød	201	14
2.3	Furesø	935,2	Lyngby-Taarbæk	173	150
2.3	Hornbæk Sø	11,7	Helsingør	217	39
2.3	Lyngby Sø	56,3	Gladsaxe	159	322
2.3	Skåningedam	1,6	Helsingør	217	42
2.3	Utterslev Mose	63,6	Københavns	101	417
2.3	Vejlesø	16,8	Rudersdal	230	37
2.3	Fæstningskanalen Nord	11,2	Københavns	101	110
2.4	Holmesø	19,9	Brøndby	153	111
2.4	Kimmerslev Sø	37,7	Køge	259	23
2.5	Bavelse Sø	88,1	Næstved	370	2854
2.5	Gyrstinge Sø	226,4	Holbæk	316	502
2.5	Gørlev Sø	7,9	Ringsted	329	306
2.5	Haraldsted Langesø	189,5	Ringsted	329	387
2.5	Haraldsted Lillesø	26,9	Ringsted	329	85
2.5	Kongskilde Møllesø	2	Sorø	340	37
2.5	Nakskov Indrefjord	65,4	Lolland	360	693
2.5	Nørremose	21,6	Sorø	340	22
2.5	Pedersborg Sø	14,1	Sorø	340	77
2.5	Rosengård sø	11	Ringsted	329	23
2.5	Sorø Sø	207,7	Sorø	340	106
2.5	Søgård Sø v. Herlufmagle	7,2	Næstved	370	41
2.5	Tuel Sø	188,9	Sorø	340	321
2.5	Tystrup Sø	663,2	Sorø	340	1850
2.6	Even	23	Vordingborg	390	16
2.6	Maglemosen	6,1	Vordingborg	390	24
2.6	Ugeldige Sø (ny)	15,9	Vordingborg	390	18
4.1	Hostrup Sø	193	Aabenraa	580	262
4.1	Lille Søgård Sø	6,5	Aabenraa	580	702
4.1	Råstofsfø NØ for Rødekro (G36)	8,2	Aabenraa	580	74
4.1	Store Søgård Sø	61,3	Aabenraa	580	950
1.5	Silkeborg Langsø vest	44,9	Silkeborg	740	349
2.5	Sø v. Keldernæs	1,6	Lolland	360	10
1.2	Sø Vest for Hjerl Hede	1,8	Holstebro	661	24

1.10	Tanesø	7,4	Varde	573	127
1.11	Margrethe Sø	4,5	Sønderborg	540	14
1.12	Tryggelev Nor	41,2	Langeland	482	47
1.15	Vejlen	26,6	Svendborg	479	79

UDKAST

Udvalgte vandområder til restaurering af ådale, jf. § 6, stk. 1, nr. 4.**VP3:**

Vandområdenr.	Kommune	Vandløbsnavn	
o8996	Slagelse	Vårby Å	
o8295	Slagelse	Vårby Å	
c00352	Slagelse	Seerdrup Å	
o8980	Faaborg-Midtfyn	Odense Å	
o8887_a	Mariagerfjord	Villestrup Å	
o7373_x	Mariagerfjord	Hummelbæk	
o7390	Mariagerfjord	Villestrup Å	
o8957	Brønderslev	Ryå	
o8800_a	Lemvig	Fåremølle Å	
o7032	Struer	Kirstens Bæk	

VP3 II:

Vandområdenr.	Kommune	Vandløbsnavn	
o8904	Thisted	Kastet Å (Tegå)	
o8877_b	Mariagerfjord	Døstrup Bæk	
o7210	Rebild	Tilløb til Simested Å	
o6717	Lemvig	Holmegård Mosegrøft	
o5597	Horsens	Langvadsbæk	
o8620	Odder	Odder Å	
Rib_1.10.00835	Vejen	Holme Å	
o4598	Vejen	Tilløb til Holsted Å	
o4718	Vejen	Adserbøl Bæk	
Rib_1.10.01173	Vejen	Jernbæk	
o8326	Stevns	Tryggevalde Å	

Prioriteringskriterier for VKP-lavbundsprojekter, jf. § 19, stk. 1.

Der er 3 prioriteringskriterier, som hver kan tildeles 0-2 point (2 = højst / bedst). Pointene vægtes jf. de angivne procenter. Den samlede pointscore er summen af de vægtede point for hvert prioriteringskriterie.

Prioriteringskriterier	POINT			Vægtning
	0	1	2	
1. Omkostningseffektivitet (kr. pr. ton CO ₂ -ækv.)	> 20.000	20.000 – 10.000	< 10.000	40%
2. Beliggenhed	Delopland uden indsatsbehov	Delopland med indsatsbehov	Delopland med særligt højt indsatsbehov	35%
3. Nærhed til kortlagte habitatnaturtyper eller levesteder for arter på udpegningsgrundlaget kortlagt indenfor de Natura 2000-områder, der er listet i bilag 5.	> 300 meters afstand	100 - 300 meters afstand	< 100 meters afstand	25%

Liste over Natura 2000-områder, hvor lavbundsindsatsen kan bidrage til at udvide eller understøtte habitatnaturtyper eller artslevesteder, jf. § 19, stk. 1.

Natura 2000-områdenr. ¹	Navn
3	Jerup Hede, Råbjerg og Tolshave Mose
8	Åsted Ådal, Bangsbo ådal og omkringliggende overdrev
12	Store Vildmose
14	Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord
15	Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal
16	Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg
17	Lille Vildmose, Tofte Skov og Høstemark Skov
18	Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø
21	Ejstrup Klit, Egvands Bakker og Lien med Underlien
24	Hanstholm Reservat, Hanstholm Knuden, Nors Sø og Vandet Sø
27	Hvidbjerg Å, Ove Sø og Ørum Sø
28	Agger Tange, Nisum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø
30	Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals Ådal
32	Sønder Lem Vig og Geddal Strandenge
33	Tjele Langsø og Vinge Møllebæk
35	Hald Ege, Stanghede og Dollerup Bakker
37	Rosborg Sø
38	Bredsgård Sø
39	Mønsted og Daugbjerg Kalkgruber og Mønsted Ådal
40	Karup Å, Kongenshus og Hessellund Heder
41	Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø

47	Eldrup Skov og søer og moser i Løvenholm Skov
48	Stubbe Sø
49	Gudenå og Gjern Bakker
52	Salten Å, Salten Langsø, Mossø og søer syd for Salten Langsø og dele af Gudenå
53	Sepstrup Sande, Vrads Sande, Velling Skov og Palsgård Skov
59	Kysing Fjord
64	Heder og klitter på Skovbjerg Bakkeø, Idom Å og Ormstrup Hede
65	Nisum Fjord
66	Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord
67	Borris Hede
68	Skjern Å
69	Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen
72	Husby Sø og Nørresø
75	Harrild Hede, Ulvemosen og heder i Nørlund Plantage
76	Store Vandskel, Rørbæk Sø, Tinnets Krat og Holtum Ådal øvre del
77	Uldum Kær, Tørring Kær og Ølholm Kær
78	Skove langs nordsiden af Vejle Fjord
81	Øvre Grejs Ådal
84	Kallesmærsk Hede, Grærup Langsø, Fiilsø og Kærgård Klitplantage
85	Hedeområder ved Store Råbjerg
86	Vejen Mose
87	Nørrebæk ved Tvilho
88	Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde Å øst for Varde
89	Vadehavet
90	Sneum Å og Holsted Å

91	Kongeå
92	Pamhule Skov og Stevning Dam
93	Lindet Skov, Hønning Mose, Hønning Plantage og Lovrup Skov
95	Hostrup Sø, Assenholm Mose og Felsted Vestermark
97	Frøslev Mose
98	Tinglev Sø og Mose, Ulvemose og Terkelsbøl Mose
99	Kongens Mose og Draved Skov
100	Sølsted Mose
103	Kogsbøl og Skast Mose
108	Æbelø, havet syd for og Næraå
112	Lillebælt
113	Urup Dam, Brabæk Mose, Birkende Mose og Illemose
114	Odense Å med Hågerup Å, Sallinge Å og Lindved Å
120	Skove og søer syd for Brahetrolleborg
121	Arreskov Sø
127	Sydfynske Øhav
130	Teglstrup Hegn og Hammermølle Skov
131	Gurre Sø
133	Gribskov, Esrum Sø, Esrum Å og Skævret Skov
134	Arresø, Ellemose og Lille Lyngby Mose
135	Tisvilde Hegn og Melby Overdrev
136	Roskilde Fjord og Jægerpris Nordskov
139	Øvre Mølleådal, Furesø og Frederiksdal Skov
140	Vasby Mose og Sengeløse Mose
146	Hejede Overdrev, Valborup Skov og Valsøllille Sø

148	Køge Å
149	Tryggevælde Ådal
150	Gammel Havdrup Mose
151	Ramsø Mose
154	Sejerø Bugt, Saltbæk Vig, Bjergene, Desebjerg og Bollinge Bakke
155	Udby Vig
156	Store Åmose, Skarresø og Bregninge Å
157	Åmose, Tissø, Halleby Å og Flasken
163	Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose
168	Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund
173	Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand
175	Horreby Lyng og Listrup Lyng
177	Maribosøerne
183	Busemark Mose og Råby Sø
186	Almindingen, Ølene og Paradisbakkerne
222	Villestrup Ådal
223	Kastbjerg Ådal
224	Flynder Å og heder i Klosterhede Plantage
226	Svanemose
227	Mols Bjerge med kystvande
228	Stenholt Skov og Stenholt Mose
232	Lillering Skov, Stjær Skov, Tåstrup Sø og Tåstrup Mose
233	Brabrand Sø med omgivelser
238	Egtved Ådal

253	Stensbæk Plantage og Heder
261	Freerslev hegn

1) Disse områder er udpeget i henhold til bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (Habitatbekendtgørelsen).

UDKAST

Anvendelse af og tekniske karakteristika for Unionens logo (»logoet«), jf. § 30, stk. 1, nr. 5 og 6, og § 30, stk. 3, nr. 2 og 3.

1. Logoet skal være tydeligt afbildet på alt kommunikationsmateriale, (såsom tryksager, digitale publikationer, websteder og disses versioner for mobile enheder) vedrørende gennemførelsen af en operation, som er rettet til almenheden eller til deltagerne.
2. Teksten »finansieret af Den Europæiske Union« eller »Medfinansieret af Den Europæiske Union« skal være skrevet fuldt ud og anbragt ved siden af logoet.
3. Den skrifttype, der skal anvendes i forbindelse med logoet, kan være en af følgende: Arial, Auto, Calibri, Garamond, Trebuchet, Tahoma, Verdana eller Ubuntu. Der må ikke anvendes kursiv, understregede varianter eller andre skrifttypevarianter.
4. Tekstens placering i forhold til logoet må ikke berøre logoet på nogen måde.
5. Den anvendte skriftstørrelse skal være proportional med logoets størrelse.
6. Skriftens farve skal være »reflex blue«, sort eller hvid, afhængigt af baggrunden.
7. Logoet må ikke ændres eller kombineres med andre grafiske elementer eller tekster. Hvis der vises andre symboler ud over logoet, skal logoet have mindst samme størrelse målt i højde eller bredde som det største af de øvrige symboler. Der må ikke afbildes nogen andre former for visuel identitet eller symboler end logoet til at illustrere støtten fra Unionen.
8. Hvis der gennemføres flere operationer på samme sted med støtte fra samme eller forskellige finansieringsinstrumenter, eller hvis der ydes supplerende finansiering til samme operation på et senere tidspunkt, vises der mindst ét skilt eller én tavle.
9. Grafiske standarder for gengivelse af logoet og definition af standardfarverne:

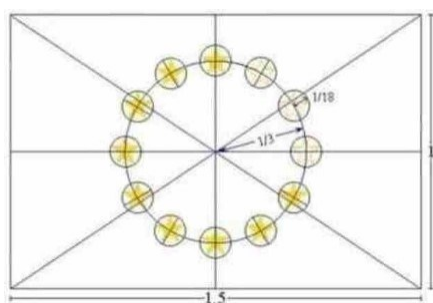
A) SYMBOLBESKRIVELSE

Med en blå himmel som baggrund danner 12 gyldne stjerner en cirkel, der symboliserer foreningen af Europas folk. Der er altid 12 stjerner, idet tallet 12 er symbol på fuldkommenhed og enhed.

A) HERALDISK BESKRIVELSE

På azurblå bund en cirkel bestående af 12 gyldne femtakkede stjerner, hvis spidser ikke rører hinanden.

A) GEOMETRISK BESKRIVELSE



Logoet består af et rektangulært blåt flag, hvis længde er halvanden gang dets bredde. Tolv gyldne stjerner er placeret med lige stor indbyrdes afstand på omkredsen af en usynlig cirkel, hvis centrum befinder sig i skæringspunktet for rektanglets diagonaler. Cirkelns radius er lig med en tredjedel af flagets højde. Hver af stjernerne har fem spidser, som er beliggende på periferien af en usynlig cirkel, hvis radius er lig med en attendedel af flagets højde. Alle stjerner er opretstående, dvs. med én spids pegende opad og to spidser på samme linje vinkelret på flagets sidekant. Cirklen er anbragt, så stjernernes placering svarer til timetallene på en urskive. Antallet af stjerner er uforanderligt.

A) STANDARDFARVER

Logoets farver er følgende: Rektanglets bund: PANTONE REFLEX BLUE Stjernerne: PANTONE YELLOW

A) FIRFARVETRYK

Ved firfarvetryk fås de to standardfarver ved at anvende farverne fra firfarveserien.

PANTONE YELLOW fås med 100 % »Process Yellow«.

PANTONE REFLEX BLUE fås ved at blande 100 % »Process Cyan« og 80 % »Process Magenta«.

PANTONE REFLEX BLUE svarer i web-paletten til farve RGB: 0/51/153 (hexadecimal: 003399), og PANTONE YELLOW svarer i web-paletten til farve RGB: 255/204/0 (hexadecimal: FFCC00).

GENGIVELSE I ÉN FARVE

Hvis man kun disponerer over farven sort, kan rektanglet omgives med en sort streg, og stjernerne indsættes i sort på hvid bund.



Hvis blå (dvs. Reflex Blue) er den eneste disponible farve, skal den anvendes 100 % med stjernerne i hvid negativ.



GENGIVELSE PÅ FARVEBUND

Kan farvebund ikke undgås, skal rektanglet omgives med en hvid ramme af en tykkelse på 1/25 af rektanglets højde.



Principperne for tredjemands brug af logoet er fastsat i den administrative aftale med Europarådet om tredjemands brug af det europæiske logo (EUT C 271 af 8.9.2012, s. 5).

Afgørdekoder, jf. § 37.

Afgørdekoder for arealer, der er omfattet af kompensationsatsen i § 37, stk. 1 og 2.	
Afgørdekode	Navn
1	Vårbyg
2	Vårhvede
3	Vårhavre
4	Blanding af vårsåede kornarter
5	Majs til modenhed
6	Vårhvede, brødhvede
7	Korn + bælgssæd under 50% bælgssæd
8	Vårspelt
9	Vinterspelt
10	Vinterbyg
11	Vinterhvede
13	Vinterhvede, brødhvede
14	Vinterrug
15	Vinterhybridrug
16	Vintertriticale
17	Blanding af efterårssåede kornarter
18	Korn og bælgssæd (over 50 % bælgssæd)
19	Majs til modenhed
21	Vårraps
22	Vinterraps
23	Rybs
24	Solsikke
25	Sojabønner

26	Linser
27	Kikærter
30	Ærter
31	Hestebønner
32	Sødlupin
35	Bælgsæd, flerårig blanding
36	Bælgsæd, andre typer til modenhed blanding
40	Oliehør
41	Spindhør
42	Hamp
51	Blanding bredbladet afgrøde, frø/kerne
52	Quinoa
53	Boghvede
54	Bælgsæd blanding
55	Vårrug
56	Vårtriticale
57	Vinterhavre
58	Sorghum
101	Rajgræsfrø, alm.
102	Rajgræsfrø, alm. 1. år, efterårsudlagt
103	Rajgræsfrø, ital.
104	Rajgræsfrø, ital. 1. år efterårsudlagt
105	Timothefrø
106	Hundegræsfrø
107	Engsvingelfrø
108	Rødsvingelfrø

109	Rajsvingelfrø
110	Svingelfrø, stivbladet
111	Svingelfrø, strand-
112	Engrapgræsfrø (marktype)
113	Engrapsgræsfrø (plænetype)
114	Rapgræsfrø, alm.
115	Hvenefrø, alm. og krybende
116	Rajgræs, hybrid
117	Rajgræs, efterårsudl. hybrid
118	Rajsvingelfrø, efterårsudlagt
120	Kløverfrø
121	Græsmarksbælgplanter
122	Kommenfrø
123	Valmuefrø
124	Spinatfrø
125	Bederoefrø
126	Blanding af markfrø til udsæd
149	Kartofler, lægge- (certificerede)
150	Kartofler, lægge- (egen opformering)
151	Kartofler, stivelses-
152	Kartofler, spise-
153	Kartofler, andre
154	Kartofler, spise- (proces, skrællet kogte)
155	Kartofler, pulver/granules-
156	Kartofler, friteret/chips/pommes frites
157	Kartofler, spise- tidligt høstede med efterafgrøder

160	Sukkerroer til fabrik
161	Cikorierødder
162	Blanding, andre industriafgr.
170	Græs til fabrik (omdrift)
171	Lucerne, slæt
172	Lucernegræs, over 25% græs til slæt inkl. eget foder
173	Kløver til slæt
174	Kløvergræs til fabrik
180	Gul sennep
182	Blanding af oliearter
210	Vårbyg, helsæd
211	Vårhvede, helsæd
212	Vårhavre, helsæd
213	Blandkorn, vårsået, helsæd
214	Korn og bælgssæd, helsæd, under 50% bælgssæd
215	Ærtehelssæd
216	Silomajs
217	Korn og bælgssæd, helsæd (over 50 % bælgssæd)
218	Silomajs med græsudlæg
220	Vinterbyg, helsæd
221	Vinterhvede, helsæd
222	Vinterrug, helsæd
223	Vintertriticale, helsæd
224	Blandkorn, efterårssået helsæd
230	Blanding af vårkorn, grønkorn
234	Korn og bælgssæd, grønkorn, under 50% bælgssæd

235	Blanding af vinterkorn, grønkorn
260	Græs med kløver/lucerne, under 50 % bælglpl. (omdrift)
261	Kløvergræs, over 50% kløver (omdrift)
262	Lucerne, lucernegræs, over 50% lucerne (omdrift)
263	Græs uden kløvergræs (omdrift)
264	Græs og kløvergræs uden norm, under 50 % kløver (omdrift)
265	Græs, slæt før vårsået afgrøde
266	Græs under 50% kløver/lucerne, ekstremt lavt udbytte (omdrift)
267	Græs under 50% kløver/lucerne, meget lavt udbytte (omdrift)
268	Græs under 50% kløver/lucerne, lavt udbytte (omdrift)
269	Græs, rullegræs
270	Græs til udegrise, omdrift
273	Lucerne til fabrik
277	Kløver til fabrik
280	Fodersukkerroer
281	Kålroer
282	Fodermarvkål
283	Fodergulerødder
284	Græs med vikke og andre bælglplanter, under 50 % bælglpl.
285	Græs og kløvergræs uden norm, over 50 % kløver (omdrift)
306	Græs i omdrift, uden udbetaling af økologi-tilskud
308	MFO-Slåningsbrak
310	Slåningsbrak
313	20-årig udtagning af agerjord med frivillig skovrejsning
320	Braklagte randzoner
324	Blomsterbrak

325	MFO-Blomsterbrak
327	MFO-bræmme, sommerslåning
328	MFO-bræmme med blomsterblanding
329	MFO-bræmme, miljøtilsagn
334	MFO-bræmme, forårsslåning
338	Brak, forårsslåning
339	MFO-brak, forårsslåning
342	Bestøverbrak
343	MFO-bestøverbrak
344	Brak langs vandløb og søer, forårsslåning (alternativ til efterafgrøder)
345	Brak langs vandløb og søer, sommerslåning (alternativ til efterafgrøder)
346	Brak, sommerslåning (til målrettet kvælstofregulering)
347	Brak, forårsslåning (til målrettet kvælstofregulering)
348	Brak langs vandløb og søer, forårsslåning (til målrettet kvælstofregulering)
349	Brak langs vandløb og søer, sommerslåning (til målrettet kvælstofregulering)
360	Vildtafgrøder
362	Paludikultur, omdriftsgræs
400	Asier
401	Asparges
402	Bladselleri
403	Blomkål
404	Broccoli
405	Courgette, squash
406	Grønkål
407	Gulerod
408	Hvidkål

409	Kinakål
410	Knoldselleri
411	Løg
412	Pastinak
413	Rodpersille
415	Porre
416	Rosenkål
417	Rødbede
418	Rødkål
420	Salat (friland)
421	Savoykål, spidskål
422	Spinat
423	Suktermajs
424	Ærter, konsum
425	Suktermajs med græsudlæg
426	Bønner, andre
429	Jordskokker, konsum
430	Bladpersille
431	Purløg
432	Krydderurter (undtagen persille og purløg)
434	Grøntsager, andre (friland)
440	Solhat
448	Medicinpl., en- og toårige
449	Medicinpl., stauder
450	Grøntsager, blandinger
483	Skovlandbrug med græs i omdrift

484	Skovlandbrug med omdriftsafgrøder
485	Skovlandbrug med permanente afgrøder
486	Hønsegård uden plantedække
487	Skovlandbrug
489	Havtorn
491	Storfrugtet tranebær
492	Tyttebær
493	Surbær
494	Japan kvæde
495	Morbær
496	Medicinpl., vedplanter
497	Planteskolekulturer, vedplanter, til videresalg
498	Containerplads 4, vedplanter
499	Lukket system 3, vedplanter
501	Stauder
502	Blomsterløg
503	En- og to-årige planter
504	Solbær, stiklingeopformering
505	Ribs, stiklingeopformering
506	Stikkelsbær, stiklingeopformering
507	Hindbær, stiklingeopformering
508	Andre af slægten Vaccinium
509	Trækvæde
510	Melon
512	Rabarber
513	Jordbær

514	Solbær
515	Ribs
516	Stikkelsbær
517	Brombær
518	Hindbær
519	Blåbær
520	Surkirsebær uden undervækst af græs
521	Surkirsebær med undervækst af græs
522	Blomme uden undervækst af græs
523	Blomme med undervækst af græs
524	Sødkirsebær uden undervækst af græs
525	Sødkirsebær med undervækst af græs
526	Hyld
527	Hassel
528	Æbler
529	Pærer
530	Vindrue
531	Anden træfrugt
532	Anden buskfrugt
533	Rønnebær
534	Hyben
535	Bærmispel
536	Spisedruer
537	Valnød (almindelig)
538	Kastanje (ægte)
539	Blandet frugt

540	Tomater
541	Agurker
542	Salat (drivhus)
543	Grøntsager, andre (drivhus)
544	Snitblomster og snitgrønt
545	Potteplanter
547	Planteskolekulturer, stauder
548	Småplanter, en-årige
549	Lukket system 1, en-årige
550	Lukket system 2, stauder
551	Moskusgræskar
552	Mandelgræskar
553	Centnergræskar
560	Containerplads 1, frugtbuske
561	Containerplads 2, en-årige
562	Containerplads 3, stauder
563	Svampe, champignon
564	Containerplads
570	Humle
579	Tagetes, sygdomssanerende plante
591	Lavskov
592	Pil
593	Poppel
594	El
596	Elefantgræs
597	Rørgræs

598	Sorrel
599	Poppel (100-400 andre træer pr. ha)
602	MFO - Pil
603	MFO - Poppel
604	MFO - El
605	MFO - Lavskov
606	MFO - Poppel (100-400 andre træer pr. ha)
650	Chrysanthemum Garland, frø
651	Dildfrø
652	Kinesisk kålfrø
653	Karsefrø
654	Rucolafrø
655	Radisefrø (inklusive olieræddikefrø)
656	Bladbedefrø, rødbedefrø
657	Grønkålfrø
658	Gulerodsfrø
659	Kålfrø (hvid- og rødkål)
660	Persillefrø
661	Kørvelfrø
662	Majroefrø
663	Pastinakfrø
664	Skorzonerrod/skorzonerrodfrø
665	Havrerodfrø
666	Purløgsfrø
667	Timianfrø
668	Blomsterfrø

701	Grønkorn af vårbyg
702	Grønkorn af vårhvede
703	Grønkorn af vårhavre
704	Grønkorn af vårrug
705	Grønkorn af vårtriticale
706	Grønkorn af vinterbyg
707	Grønkorn af vinterhvede
708	Grønkorn af vinterhavre
709	Grønkorn af vinterrug
710	Grønkorn af hybridrug
711	Grønkorn af vintertriticale
920	Økologisk sommerbrak
921	Bar jord
975	Græs, slæt før vårsået afgrøde

Afgødekoder for arealer, der er omfattet af kompensationsatsen i § 37, stk. 1, nr. 2	
Afgødekode	Navn
247	Miljøgræs MVJ-tilsagn (0 N), omdrift
250	Permanent græs, meget lavt udbytte
251	Permanent græs, lavt udbytte
252	Permanent græs, normalt udbytte
253	Miljøgræs MVJ-tilsagn (80 N), omdrift
254	Miljøgræs MVJ-tilsagn (0 N), permanent
255	Permanent græs, under 50% kløver/lucerne
256	Permanent kløvergræs, over 50% kløver/lucerne

257	Permanent græs, uden kløver
258	Permanent græs, ø-støtte
259	Permanent græs, fabrik, over 6 tons
272	Permanent græs til fabrik
274	Permanent lucernegræs over 25% græs, til fabrik
276	Permanent græs og kløvergræs uden norm, under 50 % kløver
278	Permanent lucerne og lucernegræs over 50% lucerne
279	Permanent græs til fabrik
286	Permanent græs og kløvergræs uden norm, over 50 % kløver
287	Græs til udegrise, permanent
305	Permanent græs, uden udbetaling af økologi-tilskud
312	20-årig udtagning
317	Vådområder med udtagning
318	MVJ ej udtagning, ej landbrugsareal
319	MFO-brak, Udtagning, ej landbrugsareal
335	MFO-bræmme, permanent græs, forårsslåning
336	MFO-bræmme, permanent græs, sommerslåning
337	MFO-bræmme, permanent græs, miljøtilsagn
363	Paludikultur, permanent græs
482	Skovlandbrug med permanent græs
488	Hønsegård, permanent græs

ⁱ Der henvises navnlig til de typer virksomheder, som er nævnt i bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/34/EU af 26. juni 2013 om årsregnskaber, konsoliderede regnskaber og tilhørende beretninger for visse virksomhedsformer, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/43/EF og om ophævelse af Rådets direktiv 78/660/EØF og 83/349/EØF, EU-Tidende 2013, nr. L 182 af 29. juni 2013, s. 19.

ⁱⁱ Hvor det er relevant, omfatter kapital enhver overkurs.

ⁱⁱⁱ Det drejer sig særligt om de selskabsformer, der er nævnt i bilag II til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/34/EU af 26. juni 2013 om årsregnskaber, konsoliderede regnskaber og tilhørende beretninger for visse virksomhedsformer, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/43/EF og om ophævelse af Rådets direktiv 78/660/EØF og 83/349/EØF, EU-Tidende 2013, nr. L 182 af 29. juni 2013, s. 19.

^{iv} Kommissionens forordning (EU) nr. 2022/2472 af 14. december 2022 om forenelighed med det indre marked efter artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde af visse kategorier af støtte i landbrugs- og skovbrugssektoren og i landdistrikter, EU-Tidende 2022, nr. L 327 af 21. december 2022, side 1.

^v Rådets forordning (EU) nr. 269/2014 af 17. marts 2014 om restriktive foranstaltninger over for tiltag, der underminerer eller truer Ukraines territoriale integritet, suverænitæt og uafhængighed, EU-Tidende 2014, nr. L 78, s. 6, som senest ændret ved Rådets gennemførelsesforordning (EU) 2025/933 af 20. maj 2025, EU-Tidende, L af 13. september 2024.